

REPUBLIKA E KOSOVËS/ REPUBLICA KOSOVA/ REPUBLIC OF KOSOVO

KOMUNA E RAHOVECIT/ OPŠTINA ORAHOVAC/ MUNICIPALITY OF RAHOVEC

Njësia e Auditimit të Brendshëm Komuna e Rahovecit

	REPUBLIKA E KOSOVËS/ REPUBLICA KOSOVO/ REPUBLIC OF KOSOVO	
KOMUNA RAHOVEC/ OPŠTINA ORAHOVAC/ MUNICIPALITY RAHOVEC		
KABINETI I KRYETARIT TË KOMUNËS/ KABINET PREDSEDNIKA OPŠTINE/ MUNICIPAL MAYOR'S CABINET		
Njësia Nr./Br./No 02(Kabineti i Kryetarit të Komunës)		
Nr./Br./No	3866	Nr. i faq./Br.str./No.pg 90
Data/Datum/Date	20/ 2 / 2024	
RAHOVEC / ORAHOVAC		

RAPORT INFORMUES PËR PUNËN E NJËSISË SË AUDITIMIT TË BRENDSHËM

Për periudhën 01.01.2023 - 31.12.2023

Janar, 2024

Raporti i punës së NJAB-së për periudhë: Janar - Dhjetor të vitit 2023

Në perudhën Janar – Dhjetor, Njësia e Auditimit të Brendshëm për punën e vet, është bazuuar kryesisht në Planin vjetor të punës për vitin 2023, i cili plan është i aprovuar nga Kryetari i Komunës së Rahovecit.

Ndërsa bazë ligjore ka pasur Ligjin Nr. 06/L-021 për Kontrollin e Brendshëm të Financave Publike, Udhëzimet Administrative për Auditim të Brendshëm, Doracakun e Auditimit të Brendshëm, Statutin e Auditimit të Brendshëm dhe Instruksionet lidhur me Standardet Ndërkombëtarë të Auditimit të Brendshëm.

Sipas Planit Vjetor të NJAB-së, për periudhën Janar – Dhjetor të vitit 2023, kemi arritur të kryejm 6 auditime, kemi dhënë 21 rekomandime, 11 rekomandime janë zbatuar, kurse 10 janë në proces.

Drejtoritë e audituara të planifikuara dhe të realizuara për periudhën Janar – Dhjetor të vitit 2023

1. Auditimi i Brendshëm në Drejtorin për Shërbime Publike Komunale.
2. Auditimi i Brendshëm në Drejtorin për Ekonomi, Zhvillim dhe Turizëm.
3. Auditimi i Brendshëm në Drejtorinë për Shëndetësi dhe Përkujdesje Sociale.
4. Auditimi i Brendshëm në Drejtorinë për Administratë të Përgjithshme.
5. Auditimi i Brendshëm i Performancës për projektin: Ndërtimi i Parqeve në Komunën e Rahovecit.
6. Auditimi i Brendshëm në Drejtorin për Financa dhe Buxhet.

Auditimi Nr. 1 Auditimi i Brendshëm në Drejtorin për Shërbime Publike Komunale

Çështja 1 - Nuk ekziston një planifikim i mirëfillt i analizuar i definuar dhe i destinuar drejtë, për të hyrat e përgjithshme dhe këtë e vërteton diferenca ndërmjet planifikimit dhe realizimit.

KONKLuzion: Planifikimi i të hyrave që nuk bazohet në analiza të mirëfillta, duke mos marrë në konsiderim edhe trendin historik, ndikon në shfaqjen e diferencave në mes planifikimit dhe realizimit.

REKOMANDIMI 1 - Rekomandojm që Drejtoria e audituar duhet të sigurojë se performanca e mbledhjes së të hyrave monitorohet dhe rishikohet në mënyrë sistematike. Drejtoria e audituar duhet të siguroj se departamenti i buxhetit me rastin e planifikimit të të hyrave, do të merr parasysh të gjitha informacionet relevante, përfshir edhe realizimin e të hyrave gjatë viteve paraprake.

Çështja 2 - Procedurat dhe format për dhënien në shfrytëzim të pronën shtetore për vendosjen e objekteve të përkohshme për periudhën deri në një (1) vit, rregullohen dhe përcaktohen me rregullore komunale. Komuna ka aprovuar rregullore të brendshme për vendosjen e objekteve të përkohshme në teritorin e Komunës së Rahovecit.

KONKLuzion: Neglizhimi i procedurave të shkruara në mos lidhjen e kontratave të objekteve të përkohshme të vendosura në pronën shtetore, dëmton konkurrencën dhe trajtimin e barabartë të të interesuarve. Mos vazhdimi i kontratave me kohë në vitin vijues rrit rrezikun e mos inkasimit të të hyrave duke i sjell humbje financiare Komunës.

REKOMANDIMI 2 - Rekomandojm Drejtorin e Shërbimeve Publike që të siguroj që kontraktuesit të lidhin kontratë në kohë dhe afatet e përcaktuar me rregullore, për dhënien në shfrytëzim të sipërfaqes publike, ose të zhvillohet procedura në bazë të konkurrencës dhe trajtimit të barabart të të interesuarve.

Çështja 3 - Gjatë mostrimit që kemi marrur për periudhën audituese për vendosjen e objekteve të përkohshme Mars 2023, vërejmë se deri më tani janë lidhur vetëm 6 kontrata, janë bërë 7 kërkesa dhe ende nuk kanë lidhur kontratë, 6 nuk kanë bërë ende kërkesë. Ndërsa sa i përket shfrytëzimit të hapsirës publike me garazha gjatë vitit 2022 konkludojmë se nga 18 objekte (garazha) 9 kanë pasur kontratë kurse 9 të tjera kanë pasur Vendim për Largim.

KONKLUZION: Neglizhimi i procedurave të shkruara, mos marrja e masave dhe mos zbatimi i rregullores në mos lidhjen e kontratave të objekteve të përkohshme të vendosura në pronën shtetërore, dhe mos ekzekutimi i vendimeve për largimin e objekteve përbën shkelje të rregullores 01 Nr.2558.

REKOMANDIMI 3 - Rekomandojmë Drejtorin e Shërbimeve Publike dhe Drejtorinë për Punë Inspektuese (inspektorin e ndërtimit) që të ndërmarrin masat e menjehershme për Largimin ose Mbylljen e Objekteve, neni 19 si dhe ekzekutimin e vendimeve për zbatimin e nenit 25, Dispozitat Ndëshkuese të rregullores 01 Nr.2558.

Auditimi Nr. 2 Auditimi i Brendshëm në Drejtorin për Ekonomi, Zhvillim dhe Turizëm

Çështja 1 - Planifikimi i të hyrave vetanake për çdo kategori të hyrave bëhet duke marrë për bazë potencialin ekzistues dhe lartësinë e taksave të cilat aplikohen për çdo kategori, mos realizimi i të hyrave sipas planit dhe paraqitje e pengesave në arkëtimin me kohë dhe të saktë rezulton me mos realizimin e të hyrave sipas planifikimit vjetor dhe humbjen e të hyrave.

Konkluzion: Mungojnë procedura të shkruara të detajuara në të cilat parashihen veprimet konkrete në çdo situatë prej nënshkrimit të kontratës e deri te kthimi në menaxhim të pronës komunale dhe fillimin e procedurës për ankandin e ardhshëm.

Rekomandimi 1 – Rekomandohet drejtori i drejtorisë së audituar të siguroj një procedurë të brendshme të shkruara të detajuar lidhur me menaxhimin e kontratave të qirave në mënyrë që të krijohet një kontroll efikas i brendshëm për evitimin e rasteve të shfrytëzimit të pronës komunale pa kontratë dhe pa kryer obligimet me kohë.

Çështja 2 - Disponueshmëria e informatave të sakta të cilat azhurnohen në mënyrë sistematike lidhur me arkëtimet dhe reflektimin e tyre në ndryshimin e llogarive të arkëtueshme i mundëson menaxhmentit që në çdo kohë të marrë informata lidhur me lëvizjen dhe progresin e arkëtimeve dhe zvogëlimin e llogarive të arkëtueshme. Ne kemi pritur të gjejmë se lidhur me procesin e arkëtimit të hyrave nga qiraja në pronën komunale janë krijuar evidenca të cilat mundësojnë që pas çdo arkëtimi të mjeteve të ndryshohen, gjegjësisht të zvogëlohen llogarit e arkëtueshme.

Konkluzion: Edhe pse ka pasur evidenca për regjistrimin e të hyrave nga pronat komunale mos inkasimi i të arkëtueshmeve për çdo obligues ka rezultuar që në fund të vitit të paraqitet gjendja e llogarive të arkëtueshme me borxhe.

Rekomandimi 2 – Rekomandohet drejtori i drejtorisë së audituar të siguroj se bëhet inkasimi i të arkëtueshmeve përmes inicimit të procedurave gjyqësore për arkëtimin e borgjit të pa arkëtuar si dhe shkëputjet e kontratave për shfrytëzuesit e objekteve komunale të cilët nuk respektojnë afatet e pagesave sipas kontratës dhe inicimin e procedurave përmes avokatit publik për arkëtimin e detyrueshëm të të hyrave me procedurë përmbarimore.

Çështja 3 - Disponueshmëria e informatave të sakta të cilat azhurnohen në mënyrë sistematike lidhur me arkëtimet dhe reflektimin e tyre në ndryshimin e llogarive të arkëtueshme i mundëson menaxhmentit që në çdo kohë të marrë informata lidhur me lëvizjen dhe progresin e arkëtimeve dhe zvogëlimin e llogarive të arkëtueshme. Ne kemi pritur të gjejmë se lidhur me procesin e arkëtimit të hyrave nga taksat komunale në afarizëm janë krijuar evidenca të cilat mundësojnë që pas çdo arkëtimi të mjeteve të ndryshohen, gjegjësisht të zvogëlohen llogarit e arkëtueshme.

Konkluzion: Edhe pse ka pasur evidenca për regjistrimin e të hyrave nga taksat komunale, mos inkasimi i të arkëtueshmeve për çdo obligues ka rezultuar që të krijohen borxhe të kqia dhe të paraqitet gjendja e llogarive të arkëtueshme me borxhe.

Rekomandimi 3 – Rekomandohet drejtori i drejtorisë së audituar të siguroj se bëhet inkasimi i të arkëtueshmeve të taksave komunale përmes inicimit të procedurave gjyqësore për arkëtimin e borxhit të pa arkëtuar për të gjitha bizneset të cilët nuk respektojnë afatet e pagesave sipas ngarkesës vjetore me aktvendim dhe inicimin e procedurave përmes avokatit publik për arkëtimin e detyrueshëm të të hyrave me procedurë përmbartimore.

Çështja 4 - Sektorët që arkëtojnë të hyra, plotësojnë fatura të UNIREF-it për ngarkesat dhe taksa, me të cilat subjektet e caktuara i kryejnë pagesat në banka në llogarinë e komunës, pas lëshimit të faturave për kryerjen e pagesave dhe pranimin të kopjes së vulosur nga banka, zyrtarët që janë të kyçur në procesin e arkëtimit të hyrave bëjnë regjistrimin e të hyrave në mënyrë sistematike dhe në fund të muajit kryejnë barazimin e të dhënave me zyrtarin e të hyrave komunale për tu siguruar se të gjitha pagesat e regjistruara janë proceduar si duhet, pasi që mund të ndodh që një subjekt e ka marrë faturën por nuk e ka kryer pagesën në bankë. Ne kemi pritur të gjejmë se në drejtorinë për ekonomi, zhvillim dhe turizëm, përveç që ekzistojnë evidenca për regjistrimin e të hyrave, por edhe ekziston një procedurë e rregullt për barazimin e të dhënave të regjistruara në këto evidenca me të dhënat e regjistruara në evidencën kontabël dhe të dhënat e zyrtarit për të hyrat komunale të cilat i nxjerr nga llogaria e komunës në bankë.

Konkluzion: Ekziston nevoja për përmirësime të mëtejshme, sidomos në nxjerrjen dhe aplikimin e politikave dhe mekanizmave adekuat në planifikimin sa më të saktë të buxhetit, edhe pse ekziston një praktik e mirë për barazimin e të hyrave të sektorit për ekonomi dhe zhvillim me zyrtarin e të hyrave, duhet vendosur kontrolle mbi procesin e barazimit të të hyrave në mes zyrtarit të drejtorisë dhe zyrtarit për të hyra komunale.

Rekomandimi 4 – Rekomandohet drejtori i drejtorisë së audituar të siguroj se departamenti i buxhetit me rastin e planifikimit të të hyrave, do të merr parasysh të gjitha informacionet relevante, përfshir edhe realizimin e të hyrave gjatë viteve paraprake. Drejtoria e audituar të ndërmerr të gjitha masat që në të ardhmen të mos paraqiten mosbarazime në mes zyrtarit të drejtorisë dhe zyrtarit për të hyra komunale.

Çështja 5 - Për shkak të mungesës së burimeve njerëzore jo të mjaftueshme, punët në sektorin për taksa komunale kanë ngelur mrapa (të pa përfunduara), punët në këtë sektor kryhen vetëm një punëtorë e punësuar me kontratë me afat të caktuar. Gjatë periudhës tre mujore, dhe deri në kohën e pregaditjes së këtij raporti, sektori për taksa komunale ka ngarkuar bizneset me taksë komunale në bazë të rregullores për taksa komunale nr.80/20 të datës 29.06.2020, por aktvendimet nuk janë pregaditur dhe shpërndar tek bizneset.

Konkluzion: Ekziston nevoja për përforcim të mëtejshme të kontrollës së brendshme, sidomos në pregaditjen dhe shpërndarjen e aktvendimeve, të zbatohet vendimi i Kuvendit Komunal, komisioni jo profesional për vlerësimin e ankesave, duhet vendosur kontrolle mbi procesin faljes së borxheve pa bazë ligjore nga ana e komisionit.

Rekomandimi 5 – Rekomandohet drejtori i drejtorisë së audituar, të siguroj se sektori për taksa komunale të pregadit dhe të i shpërndaj aktvendimet sipas rregullores për taksa komunale nr.01/80 të datës 29.06.2020 neni 21 pika 2. Rekomandohet Kryetari i Komunës dhe drejtori i DEZHT-së që të shqyrtojnë vendimet për falje të borxhit nga ana e komisionit (mundësi anulimi të këtyre vendimeve). Rekomandohet drejtoria e audituar që të ndërmerr të gjitha masat që në të ardhmen të zbatohen vendimet e Kuvendit të Komunës.

Auditimi Nr. 3 Auditimi i Brendshëm në Drejtorinë për Shëndetësi dhe Përkujdesje Sociale

Çështja 1 - Tek zyrtarët e drejtorisë së shëndetësisë në të gjitha proceset e funksionimit të kësaj drejtorie, ne kemi vërejtur se ka të meta të cilat nuk i referohen dizajnit të një kontrolli të mirë të brendshëm me qëllim të menaxhimit sa më efikas dhe ekonomik të parasë publike.

Gjatë këtij auditimi nuk kemi hasur në një bashkëpunim të mirë me menaxhmentin e kësaj drejtorie, pasi kemi mbajtur takimin fillestar dhe janë njoftuar me objektivat e këtij auditimi, ka qenë një neglizhencë e menaxhmentit dhe stafit tjetër të drejtorisë për ofrimin e dokumentacionit të kërkuar nga ana e auditorit të brendshëm, edhe pse kanë pasur kohë të mjaftueshme rreth 30 ditë pune, nuk kanë arritur të sigurojnë dokumentet e kërkuara për

arritjen e objektivave të planifikuara për këtë auditim, gjatë kësaj periudhe kohore kemi mbajtur disa her takime me menaxhmentin e drejtorisë dhe janë diskutuar këto qështje por që rezultati ka munguar.

Nga 19 objektiva të parapara për këtë auditim, nga stafi i drejtorisë për shëndetësi, kemi arritur të marrim dokumente dhe mostra vetëm për 4 objektiva të parapara për këtë auditim. Gjatë këtij auditimi ka pasur një neglizhenc të theksuar nga ana e stafit të drejtorisë për shëndetësi si në bashkëpunim, ofrimin dhe sigurimin e dokumenteve të kërkuara nga ana e auditorit të brendshëm.

Konkluzion: Zyrtarët të cilët kanë qenë të kyçur në procesin e shpenzimeve në Drejtorinë e Shëndetësisë që mallrat dhe shërbimet të shpenzohen sipas procedurave të parapara për shpenzimin e parasë publike dhe zyrtarët tjerë, gjatë këtij auditimi nuk ka qenë një bashkëpunim në nivelin e duhur dhe nuk na janë prezentuar dokumentet e kërkuara në bazë të objektivave të planifikuara për këtë auditim siç janë: mos ofrimi i dëshmive me të dhëna dhe mos prezantimi i shpenzimeve për kujdestaritë e paguara, mos ofrimi i dëshmive me të dhëna me rastin e pranimit të mallrave dhe shërbimeve, mos ofrimi i dëshmive për ekzekutimin e buxhetit në kategorinë e mallrave dhe shërbimeve, mos ofrimi i dëshmive me të dhëna për barazimin e të hyrave me zyrtarin e të hyrave komunale, mos ofrimi i dëshmive për menaxhimin e kontratave, mos ofrimi i dëshmive dhe mungesa e evidencave analitike për çdo veturë lidhur me shpenzimet e derivateve, mirëmbajtjes dhe servisimeve, mos ofrimi i dëshmive dhe mungesa e procedurave të brendshme për arsyetimin e materialit të harxhuar me shërbimet që ofrohen për qytetarët, mos ofrimi i dëshmive rreth shpërndarjes së barnave etj.

Rekomandimi 1 - Rekomandohet Kryetari i Komunës që të ndërmarrë masa të menjëhershme ndaj menaxhmentit të drejtorisë për Shëndetësi dhe Përkujdesje Sociale në drejtim të forcimit të kontrollës së brendshme të kësaj drejtorie. Rekomandohet Kryetari i Komunës dhe menaxhmenti i drejtorisë që të bëjnë veprime të menjëhershme korrigjuese për tu mbrojtur nga një ekspozim i tillë me dobësi të ndjeshme të kontrollit.

Auditimit Nr. 4 Auditimi i Brendshëm në Drejtorinë për Administratë të Përgjithshme

Çështja 1 - Mangësi në Planifikimin e të Hyrave. Ne kemi vërejtur se në lloje të ndryshme të të hyrave nuk ishin bërë planifikime adekuate dhe nuk ishin marrë masa të mjaftueshme për realizimin e të hyrave. Kjo vërehet tek ngecja në mbledhjen e të hyrave, i cili plan nuk ishte përmbushur.

Konkluzion: Keq përcaktimi i planifikimit rezulton në pasqyrimin jo të drejtë të të hyrave, dhe rrjedhimisht shpie në keqkuptim të aktiviteteve financiare të Komunës.

Rekomandimi 1 - Rekomandojmë që Drejtoria e Administratës së Përgjithshme duhet të sigurojë që janë ndërmarrë të gjitha veprimet në ndarjet adekuate të planifikimit, në mënyrë që të bëhet regjistrimi dhe inkasimi i mirëfillt i të hyrave vetanake.

Çështja 2 - Mangësi në Barazimin dhe Harmonizimin e të Hyrave. Sipas nenit 13 (pika 3.3) e Rregullës financiare 03/2010 – Për të hyrat vetanake OB-ja, është e obliguar që ta bëjë barazimin e të hyrave në Thesar. Drejtoria përkatëse në komunë duhet që çdo muaj të bëjë barazimin e të hyrave me zyrtarin e të hyrave, përveç regjistrimit të të hyrave vetanake si dhe harmonizimit mujor dhe tremujor në Thesar, kërkohet edhe harmonizimi i të hyrave në mes të departamenteve dhe zyrtarit të të hyrave në Komunë i cili duhet të bëhet për çdo muaj.

Konkluzion: Mos realizimi i barazimeve mujore në mes të drejtorisë për administratë, me zyrtarin e të hyrave rrezikon devijime të caktuara në kontrolle të brendshme duke shkaktuar mangësi të informacionit në kohë, mbi llojet dhe shumatat e të hyrave.

Rekomandimi 2 – Rekomandojmë Drejtorinë e Administratës, duhet të sigurojë se barazimet në mes të drejtorisë përkatëse dhe zyrtarit kryesor për të hyra Komunale të kryhen në baza të rregullta mujore dhe vjetore, dhe të gjitha mospërputhjet e mundshme të sqarohen me kohë.

Auditimi Nr. 5 Auditimi i Performancës NDËRTIMI I PARQEVE NË KOMUNËN E RAHOVECIT

Çështja 1 - Nga dokumentacioni i ekzaminuar dhe analiza e vlerave të projekteve të planifikuara në bashkë financim me DEMOS-in, ne kemi gjetur se projekti i bashkë financiar ishte pjesë e KAB-it për vitet 2021-2023, por komuna e Rahovecit nuk kishte SZHLE. Projekti ndërtimi i parqeve në komunën e Rahovecit në KAB për vitet 2021-2023, ishte paraparë sipas renditjes së projekteve me numër 8 por si projekt në grup, në kuadër të projektit „Krijimi i Shesheve të Reja, Parkingjeve dhe Mirëmbajtja e tyre” pa një kosto të këtij projekti.

Vlera e planifikuar me buxhetin e aprovuar për projektin „Krijimi i Hapsirave të Gjellbruara dhe Drunjë Dekorativë,, ka qenë e paraparë 100.000.00€ për vitin 2021, 120.000.00€ për vitin 2022 dhe 170.000.00€ për vitin 2023, në planin e prokurimit për vitin 2021 është paraqitur shuma e planifikuar me buxhetin e vitit 2021, në shumën prej 180.000.00€, ndërsa vlera e parashikuar e kontratës në njoftimin për kontratë ka qenë 346.334.25.00€.

Shkaku: Paraqitja e këtyre dallimeve në mes vlerave për kostot e projekteve kanë të bëjnë me faktin se komuna nuk kishte SZHLE, njësia kërkuese me rastin përgatitjes së planit të prokurimit, ka dorëzuar planifikimin duke u bazuar vetëm në koston e projektit për vitin e parë dhe jo për projektin në periudhën tre vjeçare.

Ndikimi: Shumat e planifikuara me buxhet kan ndikuar që mos të jenë të sakta, kështu që krijohet dallim i madh në mes vlerës së parashikuar që publikohet në njoftimin për kontratë dhe vlerës së planifikuar me plan të prokurimit.

Rekomandimi 1 Rekomandojmë menaxhmentin që të krijohet një praktik e mirë lidhur me përgatitjen e SZHLE strategjisë së zhvillimit lokal ekonomik, dhe korigjim e aktivitetëve të pa planifikuara. Rekomandojmë menaxhmentin që të kërkoj nga njësit kërkuese që me rastin e dorëzimit të planifikimit të nevojave për vitin në vijim, të sigurohen se cilat nga projektet financohen për dy apo tre vite me qëllim të planifikimit të saktë të vlerave të planifikuara me planin e prokurimit dhe përfshirjes së projekteve në buxhetin e planifikuar.

Çështja 2 - Projektet e propozuara nga komuna për aprovim në Kuvendin e Komunës duhet të kenë të bashkangjitura vlerësimet sipas kriterëve të UA nr.06/2019. Kriteret kryesore janë: rëndësia strategjike, vlerësimi ekonomik - financiar dhe vlerësimi gatishmërisë së zbatimit të propozim projekteve, Analiza e Zhvillimit Ekonomik - Strategjia e Komunës, Ligji nr. 03 / L-048 për MFPP neni 60, Ligji nr.06/L-021 për KBFB, neni 4 , Ligji për ndarjet buxhetore vjetore, konsultimet publike të kryera për projektet, po ashtu projektet duhet të parashikohen në strategjitë dhe planet komunale dhe të adresojnë nevojat e identifikuara qartë sipas UA-06-2019 kriteret e përzgjedhjes dhe prioritetizimi i projekteve kapitale si dhe analiza e vlerësimit të kriterëve sipas përparësisë. Nga ekzaminimi i PIPAV-e për këtë projekte dhe nga evidencat të cilat i kemi siguruar për pagesat e kryera për vitet 2021, 2022 dhe 2023 si dhe nga defektet të cilat na paraqiten në fazën e kryerjes së punimeve të këtij projekt të cilin e kemi në fushëveprim, ne kemi gjetur se me rastin e planifikimit të buxhetit nuk merren në konsideratë problemet lidhur me pronat të cilat përfshihen në projektet e planifikuara, në raste të tilla mund të paraqiten rrezeq rreth procedurave të shpronsimit të pronave dhe rritjes së koston financiare të projektit.

Shkaku: Me rastin e planifikimit të buxhetit dhe vlerësimit të projekteve sipas kërkesave të UA.nr 06/2019 të MF, zyrtarët që përgatitin PIPA-at dhe regjistrimin e të dhënave në programin e buxhetit nuk kanë informata nga drejtorja për Gjeodezi Kadastër dhe Pronë, lidhur me ngastrat e përfshira në projektet të cilat vlerësohen për prioritetizim, pra nuk analizohen problemet pronësore dhe marrja në konsideratë e të gjitha kostove rrjedhëse.

Ndikimi: Mos marrja me kohë e informatave rreth pronave ku planifikohet të bëhet investimi ndikon të rrisë koston e projektit.

Rekomandimi 2 - Rekomandohet menaxhmenti i drejtorisë për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit me rastin e pranimit të projektit detal të sigurohet nga drejtoria për Gjeodezi Kadastër dhe Pronë se parcelat të cilat përfshihen në trasen e projektuar, në rast se ka probleme pronësore të mos fillohet me inicimin e procedurës së prokurimit deri sa të zgjidhën kontestet pronësore.

Çështja 3 - Hapat në të cilët kryhet procesi i prokurimit janë planifikimi i prokurimit, publikimi i njoftimit për kontratë pas pranimit të kërkesës nga njësia kërkuese e cila është e shoqëruar me specifikimin teknik, caktimi i llojit të prokurimit, parashikimi i vlerës për kontratë, përgatitja e dosjes së tenderit, hapja e ofertave, vlerësimi i ofertave, shqyrtimi i ankesave, publikimi i vendimeve të AK, përgatitja e kontratës dhe kushteve specifike të kontratës duke përfshirë edhe planin dinamik për kryerjen e punëve apo furnizimeve, nënshkrimi i kontratës dhe sigurimi i planit të menaxhimit të kontratës nga menaxheri i caktuar nga ZKA për menaxhimin e kontratës, (mungonte kërkesa për mjetet e zotuara). Gjatë procesit të auditimit në dosjen e prokurimit, të projektit „Ndërtimi i Parqeve në Komunën e Rahovecit,, kemi gjetur se AK ka zhvilluar procedurat e prokurimit pa zotim të mjeteve, duke u bazuar në Rregullën Financiare NR.01/2013/MF – Shpenzimi i Parave Publike, Neni 12 Zotimi i Fondeve.

Shkaku: AK ka zhvilluar procedurat e prokurimit pa zotim të mjeteve.

Ndikimi: Mos zotimi i mjeteve për këtë projekt në fazën para inicimit të tenderimit, ka ndikuar që projekti të mos përfundohej brenda afatit të paraparë në kontratë, për shkak të mungesës së buxhetit.

Rekomandimi 3 - Rekomandohet, menaxhmenti i Drejtorisë për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit, mos të bëjë kërkesë për inicim të procedurave të prokurimit pa pasur mjete të mjaftueshme të planifikuara me buxhet. Rekomandohet menaxhmenti i Zyrës së Prokurimit që mos të iniciojë procedura të prokurimit pa pasur zotim të mjeteve.

Çështja 4 - Sipas marrëveshjes së nënshkruar për GPK në mes MAPL-së, Komunës së Rahovecit dhe DEMOS-it më datën 01.06.2022, në mesin e 10 projekteve, ishte paraparë edhe projekti Ndërtimi i Parqeve në Komunën e Rahovecit i cili është në fushëveprim të auditimit të performancës. Në marrëveshje në nenin 8 afati i realizimit të projektit, në paragrafin 1 të nenit 8 është paraparë që: Komuna duhet të ndërmerr të gjitha masat që projekti të përfundojë brenda vitit buxhetor 2022, në paragrafin 2 të nenit 8 është cekur: Pas përfundimit të afatit të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, të gjitha detyrimet i bartë Komuna.

Shkaku: Vonesat për përfundim të projektit kryesisht kanë të bëjnë me mungesë buxheti.

Ndikimi: Mungesa e buxheti ka ndikuar që projekti të mos përfundohej brenda afatit siç është parapar me plan dinamik.

Rekomandimi 4 - Rekomandohet drejtori i drejtorisë për Urbanizëm, Planifikim Hapsinor dhe Mbrojtje të Mjedisit, drejtori i drejtorisë për Financa dhe Buxhet si dhe Zyrtari Kyesor Financiar, që të sigurojnë buxhet të mjaftueshëm për këtë projekt dhe të përmbyllet brenda afatit të vazhduar me Sigurim të Ekzekutimit të Tenderit që është 06.03.2024.

Çështja 5 - Për t'iu përgjigjur nën pyetjes më lartë ne kemi kryer vizita në teren në projektin „Ndërtimi i Parqeve në Komunën e Rahovecit,, kemi dalur në teren dhe kemi analizuar se a janë kryer punimet sipas projektit detal, paramasës dhe situacioneve të përfunduara, kemi vizituar 6 parqet, që kemi përzgjedhur për mostrim, të cilët i kemi verifikuar se a përputhen punët e kryera me projektin detal dhe situacioneve të përfunduara. Andaj nga kjo vizit konkludojmë se të gjitha punët që janë përfunduar, janë në bazë të projektit detal, paramasës, dhe situacioneve të përfunduara, por për shkak të mos përfundimit të projektit brenda planit dinamik që ishte prej 500 ditësh dhe zgjatjes së tij edhe për (1) një vit, kemi vërejtur se këto parqe nuk janë mirëmbajtur, kanë filluar të thahen drunjët dekorativ dhe të dëmtohet bari.

Shkaku: Mos përfundimi i projektit brenda afatit të paraparë me plan dinamik.

Ndikimi: Mos përfundimi i punëve brenda afatit të paraparë me plan dinamik, ka ndikuar që këto parqe të mos mirëmbahen, as nga Komuna as nga Operatori Ekonomik.

Rekomandimi 5 - Rekomandohet drejtori i drejtorisë për Urbanizëm, Planifikim Hapsinor dhe Mbrojtje të Mjedisit që të përfundohet sa më shpejtë ky projekt dhe të kërkoj nga Operatori Ekonomik që të mirmbaj parqet deri në përfundim të projektit, deri në momentin kur bëhet pranimi teknik i projektit.

Auditimi Nr. 6 Auditimi i Brendshëm në Drejtorin për Financa dhe Buxhet

Çështja 1 - Në qoftë se analizojmë inkasimin e tatimit në pronë për vitin aktual, për periudhën Janar – Nëntor 2023, që do të duhej të konsiderohet si shkalla e vërtetë e inkasimit të tatimit në pronë, bazuar në të dhënat e raportit, shohim se 83.27 % e tatimit në pronë nga vlera e faturuar për periudhën aktuale është inkasuar, kurse nga vlera e planifikimit ishin inkasuar 125.21%. Tek vlera e planifikimit nuk ishte marr për bazë vlera e faturimit, kjo paraqet një çështje shumë të rëndësishme, pasi një shkallë e inkasimit mbi 83.27 % të vlerës së tatimit në pronë të faturuar për një vitë përkatës, ka dalluar nga planifikimi vjetor për 33.5%.

KONKLuzion: Planifikimi i të hyrave nuk bazohet në analiza të mirëfillta, duke mos marrë në konsiderim edhe vlerën e faturuar, ndikon në shfaqjen e diferencave në mes faturimit, planifikimit dhe realizimit.

REKOMANDIMI 1 - Rekomandojmë që Drejtoria për Financa dhe Buxhet të caktoj planifikim real krahasuar me vlerën e faturuar dhe të mbajnë evidenca të plota dhe të sakta mbi të hyrat.

Rekomandohet departamenti i buxhetit që në të ardhmen ti ketë parasysh të gjitha informacionet relevante, përfshir edhe historikun e realizimit të të hyrave gjatë viteve paraprake.

Çështja 2 - Pas një analize të të arkëtueshmeve nga tatimi në pronë, kemi vërejtur se Komuna ballafaqohet me një vlerë shumë të lartë të të arkëtueshmeve dhe nëse përcjellim trendin e realizimit të tyre nga viti në vitë vërejmë se shuma e të arkëtueshmeve nga tatimi në pronë shkonë duke u rritur. Gjatë vitit 2023, tatimi në pronë, të arkëtueshmet kishin arritur në shumën prej 1,544,682.84 € në objekte, dhe 778,448,57 € në parcela, gjithësejt: 2,323,131.41 €. Gjatë vitit 2023, Drejtoria për Financa dhe Buxhet (zyra e tatimit në pronë) nuk kishin marrur masat e duhura për inkasim të detyrueshëm të borxheve.

KONKLuzion: Drejtoria për Financa dhe Buxhet duhet të ndërmerr masa të menjëhershme për inkasimin e të arkëtueshmeve, të përdor politika të qarta dhe të përdor mekanizmat e duhur për inkasim të detyrueshëm, Drejtoria për Financa dhe Buxhet (zyra e tatimit në pronë) duhet të ket parasysh se mund të futen në borxhe të kqia dhe gjithnjë e më shumë të zvogëlohen gjasat që të inkasohen këto borxhe.

REKOMANDIMI 2 - Rekomandojmë drejtorin e Drejtorisë për Financa dhe Buxhet si dhe menaxherin e zyrës së tatimit në pronë, që menjëher të përdorin mekanizmat ligjor, që përmes përfaqësuesit ligjor të Komunës të inicoj procedura përmbartimore për inkasim të detyrueshëm të borxheve.

Rekomandohet drejtori drejtorisë se duhet shtuar kontrolla e brendshme në departamentin e tatimit në pronë dhe të shtohen burimet njerëzore adekuate në këtë departament, departamenti i tatimit në pronë të ketë zyrtarin për inkasim të detyrueshëm.

Çështja 3 - Sipas nenit 13 pika 3 e Rregullës financiare 03/2010 – për të hyrat vetanake OB-ja, është e obliguar që ta bëjë barazimin e të hyrave në Thesar. Drejtoria përkatëse duhet që çdo muaj të bëjnë barazimin e të hyrave me zyrtarin e të hyrave. Përveç regjistrimit të të hyrave vetanake si dhe harmonizimit mujor dhe tremujor në Thesar, kërkohet edhe harmonizimi i të hyrave në mes të Departamenteve dhe Zyrtarit të të Hyrave në Komunë i cili duhet të bëhet për çdo muaj. Drejtoria e audituar nuk ka arritur të bën barazimin e të dhënave duke përfshirë saldot mujore për të hyrat, nuk janë harmonizuar në mënyrë sistematike (çdo muaj) gjatë periudhës Janar – Nëntor 2023, me zyrtarin kryesor për të hyra.

KONKLuzion: Mos realizimi i barazimeve mujore ne mes te drejtorisë komunale me zyrtarin e te hyrave rrezikon në kontrole të brendshme, duke shkaktuar mangësi mbi llojet dhe shumat e të hyrave.

REKOMANDIMI 3 - Rekomandojm Drejtorinë për Financa dhe Buxhet, e cila realizon të hyra nga tatami në pronë dhe taksat e automjeteve, të bëjë barazimin me zyrtarin e të hyrave në baza të rregullta mujore, bazuar në raporte të ndërsjella, duke eliminuar me kohë dobësitë apo gabimet e mundshme.

Çështja 4 - Ligji për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, Nr. 03/L-048 parasheh: ZKF i organizatës buxhetore është përgjegjës për të siguruar që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për mallra dhe shërbimet e furnizuara dhe/ose punët e realizuara për organizatën buxhetore të paguhen brenda tridhjetë (30) ditëve kalendarike pas pranimit të faturës ose kërkesës për pagim nga organizata përkatëse buxhetore.

Bazuar në listen e obligimeve të cilat i ka paraqitur Drejtoria për Financa dhe Buxhet në muain Dhjetor 2023, rezulton që 135 raste të faturave për pagesë e kanë kaluar afatin ligjor prej 30 ditësh. Shuma totale e faturave të papaguara arrin shifren prej: 1,636,041,79 €.

KONKLuzion: Hyrja në obligime pa buxhet të mjaftueshëm e zyrtarëve të drejtorisë për Financa dhe Buxhet, duke mos realizuar pagesat brenda afatit ligjor, mund të rrezikoj në pagesa përmes procedurave përmbartimore.

REKOMANDIMI - 4

Rekomandojm Drejtorinë për Financa dhe Buxhet dhe ZKF-në, që të forcojnë mekanizmat e kontrollës së brendshme rreth menaxhimit të pagesave dhe të respektoj afatet ligjore për pagesa, në atë mënyr që mos të hyhet në obligime pa fonde të mjaftueshme, dhe se të gjitha faturat të paguhen brenda afati 30 ditësh të parapar me nenin 39.1 të Ligjit Nr.03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë.

Çështja 5 - Rregulla Financiare NR.01/2013/MF – Shpenzimi i Parave Publike. Gjatë analizës së shpenzimit të parasë së imët, fletë pranimi standard i parasë së imët, në emër, Drejtoria e Financave, përshkrimi i blerjes (foli e hollë), në emër të blerjes foli e hollë kemi tri (3) pagesa në emër të një furnitori, për shërbimin e njejtë dhe me datë të njejtë, me vlerë totale 296,50 €, të ndarë në tri (3) fatura me shumat: 90 €, 90 € dhe 98.50 €.

KONKLuzion: Konkludojmë se nuk është zbatuar rregulla financiare Nr.01/2013/ MF Shpenzimi i Parave Publike, neni 29 pika 7, ku thuhet se organizata buxhetore nuk mund të pranoj fatura të shumëfishta nga një furnitor për të zvogëluar shumën e faturave individuale në më pak se 100 Euro me qëllim të realizimit të një pagese.

REKOMANDIMI 5 - Rekomandojm Drejtorinë për Financa dhe Buxhet dhe ZKF-në, që të forcojnë mekanizmat e kontrollës së brendshme rreth shpenzimit të parasë së imët dhe të zbatohet në përpikmëri rregulla financiare Nr.01/2013/ MF, neni 29 i kësaj rregulle, me pikat: 1,5,6 dhe 7, të cilat përcaktojnë shumën që mund të shpenzohet, dhe si mund të shpenzohet paraja e imët (petty cash).

Udhëheqësi i NJAB-së
Ruzhdi Kabashi

